

Dosar nr. 1187/109/2019

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL PITEȘTI
SECȚIA I CIVILĂ
ÎN CHEIERE
Ședința publică din 10 Martie 2020
Completul compus din:
Președinte: ...
Judecător: ...
Grefier: ...

S-a luat în examinare, pentru soluționare, apelul formulat de reclamanta ..., împotriva sentinței civile nr.2649 din 07 iunie 2019, pronunțată de Tribunalul Argeș în dosarul nr.1187/109/2019, intimată fiind pârâții LICEUL ..., INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ... și MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII.

La apelul nominal, făcut în ședința publică, au răspuns, la cele două strigări ale cauzei, avocat ..., pentru apelanta-reclamantă ..., în baza împuternicirii avocațiale ..., și avocat ..., pentru intimatul-pârât Inspectoratul Școlar Județean ..., în baza împuternicirii avocațiale ..., lipsă fiind intimații-pârâți Liceul ... și Ministerul Educației și Cercetării.

Procedura este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează instanței că, în procedura prealabilă, la dosar s-au depus întâmpinări din partea intimaților-pârâți. Totodată, se arată că s-a solicitat judecarea cauzei în lipsă și că, la data de 19.11.2019, apelanta-reclamantă a depus la dosar cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept referitoare la dispozițiile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017. Se mai învederează că, la dosarul cauzei, s-au depus puncte de vedere din partea intimaților-pârâți, cu privire la cererea de sesizare formulată de apelanta-reclamantă.

Se mai arată că, prin Serviciul Arhivă, la data de 10.03.2020, apărătorul intimatului-pârât Liceul ... a depus la dosar o cerere prin care solicită instanței strigarea cauzei după ora 10⁰⁰, deoarece are de susținut o altă cauză aflată pe rolul Tribunalului Argeș.

La prima strigare a cauzei, apărătorul apelantei-reclamante învederează instanței că a luat legătura cu apărătorul intimatului-pârât Liceul ..., la prima oră a dimineții, care i-a comunicat faptul că nu se simte bine și urmează să meargă la medic, astfel că nu se va prezenta la acest termen de judecată. I-a mai comunicat faptul că a înaintat instanței o a doua cerere prin care a precizat aceste aspecte, însă probabil nu a ajuns la dosarul cauzei. Arată că nu se opune acestei cereri.

Apărătorul intimatului-pârât Inspectoratul Școlar Județean ... depune la dosar note scrise și arată că nu se opune cererii formulate în scris de către apărătorul intimatului-pârât Liceul....

Curtea lasă cauza la a doua strigare, pentru a se face verificări la Serviciul Arhivă cu privire la înregistrarea unei a doua cereri formulate de apărătorul intimatului-pârât Liceul

La a doua strigare a cauzei, se învederează de către grefierul de ședință că, prin Serviciul Arhivă, la data de 10.03.2020, ora 9³⁷, la dosar, s-a depus o a doua cerere din partea apărătorului intimatului-pârât Liceul ..., prin care solicită instanței acordarea unui nou termen de judecată, deoarece este în imposibilitate de a se prezenta la termenul de astăzi din motive medicale. În subsidiar, în situația în care instanța va dispune sesizarea Î.C.C.J. și suspendarea cauzei, solicită a nu se mai ține cont de cererea de amânare a cauzei pentru a nu se tergiversa cauza.

Având în vedere a doua cerere formulată în scris de către apărătorul intimatului-pârât Liceul ..., prin care a precizat, în subsidiar, că este de acord cu punerea în discuție a cererii de sesizare a Î.C.C.J. în lipsa sa, Curtea acordă părților prezente cuvântul asupra acesteia.

Apărătorul apelantei-reclamante solicită, în temeiul dispozițiilor art.519 și următoarele Cod procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, în sensul dacă dispozițiile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017, se aplică cadrelor didactice care și-au echivalat gradul didactic I prin dobândirea titlului științific de doctor înainte de intrarea în vigoare a Legii cadru nr.153/2017.

Apărătorul apelantei-reclamante solicită instanței să observe că, potrivit dispozițiilor art.519 Cod procedură civilă, sunt îndeplinite cele două condiții de admisibilitate pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv cauza se află în judecată în ultimă instanță, în fața Curții de Apel Pitești, litigiile de muncă fiind prevăzute cu două grade de jurisdicție, apelul fiind ultimul grad de jurisdicție iar obiectul sesizării îl reprezintă o problemă de drept nouă de care depinde soluționarea cauzei, respectiv asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a mai pronunțat până la acest moment, iar acest articol, nr.14 alin.3 din Legea nr.153/2017, nu a făcut obiectul vreunui recurs în interesul legii.

Totodată, chestiunea de drept pentru care solicită instanței să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție este una veritabilă și este legată de posibilitatea de a interpreta diferit dispozițiile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017, în contradictoriu cu alte dispoziții legale, respectiv art.1 din Protocolul 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care prevede că drepturile salariale câștigate reprezintă un bun, art.15 alin.2 și 44 alin.3 din Constituția României, precum și art.6 din Codul Civil.

Pentru aceste motive, solicită instanței să dispună suspendarea judecării cauzei și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Apărătorul intimatului-pârât Inspectoratul Școlar Județean ... învederează instanței că, în cauză, nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art.519 Cod procedură civilă. Pentru a se putea sesiza Î.C.C.J. pentru dezlegarea unor probleme de drept în speța dedusă judecării, ar trebui ca părțile să se afle în prezența unei probleme de drept reale care să necesite o lămurire a instanței și a părților, cu privire la modalitatea de aplicare a unei norme juridice.

Așa cum a arătat și în notele scrise depuse la acest termen la dosar, în cauză, părțile nu se află în această situație, deoarece interpretarea respectivă vizează aplicarea legii civile în timp, precum și interpretarea consecințelor juridice ale abrogării unei norme juridice anterioare. Din punctul său de vedere, acest aspect este apanajul instanței de judecată, în baza rolului constituțional, și nu este necesară o astfel de interpretare în condițiile în care prevederile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017 sunt destul de clare și arată în ce situație persoana îndreptățită beneficiază de acea indemnizație specială pentru respectiva situație, precum și în ce condiții nu va beneficia de indemnizația respectivă, în momentul în care se face acea echivalare a doctoratului cu gradul didactic I.

În replică, apărătorul apelantei-reclamante solicită instanței să țină cont inclusiv de expunerea de motive a Înaltei Curți de Casație și Justiție, atunci când a sesizat Curtea Constituțională în chestiunea care privește magistrații, precum și practica judiciară a Curții de Apel Pitești în spețe similare. Solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a lămuri dacă se aplică drepturilor câștigate, iar instanței de judecată îi va fi ușor să pronunțe o hotărâre legală sau să analizeze legalitatea hotărârii pronunțate de prima instanță.

Curtea rămâne în pronunțare asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu care a fost învestită.

CURTEA

Având nevoie de timp pentru a delibera,

DISPUNE:

Amână pronunțarea la data de **17 martie 2020.**

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 10 Martie 2020, la Curtea de Apel Pitești –
Secția I Civilă.

Președinte,

...

Judecător,

...

Grefier,

...

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL PITEȘTI
SECȚIA I CIVILĂ
ÎNCHIERE
Ședința publică din 17 Martie 2020
Completul compus din:
Președinte: ...
Judecător: ...
Grefier: ...

S-a luat în examinare, pentru pronunțare, apelul formulat de reclamanta ..., împotriva sentinței civile nr.2649 din 07 iunie 2019, pronunțată de Tribunalul Argeș în dosarul nr.1187/109/2019, intimați fiind pârâții LICEUL ..., INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ... și MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII.

Dezbaterile asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă, având în vedere dispozițiile tranzitorii cuprinse în art.39 alin.5 din Legea-cadru nr.153/2017, privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prevederile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017 se aplică și cadrelor didactice care și-au echivalat gradul didactic I, prin dobândirea titlului științific de doctor, înainte de intrarea în vigoare a Legii-cadru nr.153/2017?”, au avut loc la data de 10 martie 2020, când cererile părților au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta.

Pronunțarea asupra unei posibile sesizări a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul procedură civilă, a fost amânată astăzi când, în urma deliberării, s-a dat următoarea soluție:

CURTEA

analizând lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art.519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. Curtea de Apel Pitești este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță. Astfel, cauza are ca obiect un litigiu de muncă, soluționat în primă instanță de tribunal, iar împotriva sentinței nu poate fi exercitată decât calea de atac a apelului, de competența curții de apel;

2. De lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor tranzitorii cuprinse în art.39 alin.5 din Legea-cadru nr.153/2017, privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prevederile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât:

a. În cauză se pune în discuție modalitatea de interpretare a prevederilor de mai sus în ceea ce privește cadrele didactice care și-au echivalat gradul didactic I, prin dobândirea titlului științific de doctor, înainte de intrarea în vigoare a Legii-cadru nr.153/2017, beneficiind de drepturile salariale corespunzătoare gradul didactic I, dar și de sume compensatorii pentru titlul de doctor, în temeiul Legii nr.71/2015;

b. Apelanta-reclamanta a apreciat că normele amintite nu se aplică și situației sale, deoarece se încalcă principiul neretroactivității legii și că sumele încasate ca urmare a obținerii titlului științific de doctor reprezintă un drept câștigat, garantat de lege;

c. Intimații-pârâți au apreciat în sens contrar, respectiv că, în temeiul dispozițiilor tranzitorii cuprinse în Legea nr.153/2017, dispozițiile art.14 alin.3 se aplică și cadrelor didactice care au optat pentru echivalarea gradului didactic I, prin dobândirea titlului științific de doctor, înainte de intrarea în vigoare a Legii-cadru, acestea nemaiputând cumula beneficiile obținerii gradului didactic I cu cele ale obținerii titlului de doctor.

3. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre ulterioară;

4. Cauzele de această natură nu ajung pe rolul Î.C.C.J. fiind soluționate definitiv în fața curților de apel;

5. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la 17.03.2020.

II. Expunerea procesului

Prin acțiunea formulată la data de 28.02.2019, reclamanta, în contradictoriu cu pârâții LICEUL ..., INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ... și MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE, a solicitat Tribunalului Argeș să fie obligat pârâtul LICEUL ... ca, începând cu luna septembrie 2017 și în continuare, să îi acorde sporul pentru titlu științific de doctor și să îi emită o noua decizie de reîncadrare conform statutului de doctor în muzica, să fie obligat același pârât să calculeze și să îi plătească, din septembrie 2017 până în prezent, diferențele salariale corespunzătoare noii salarizări, sume actualizate cu indicii de inflație la data plății efective, precum daune-interese moratorii, respectiv dobânzi legale penalizatoare S-a solicitat și obligarea, ca urmare a admiterii capetelor de cerere anterioare, paraților INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ... și MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE să asigure resursele financiare necesare pentru plata drepturilor salariale menționate,

În susținerea cererii, reclamanta a arătat că este salariat, cu contract individual de munca la LICEUL ..., în funcția de profesor titular la secția canto clasic și a obținut titlul de doctor în muzică în baza Ordinului de Ministru al MECTS nr. .../07.04.2014. Ulterior obținerii titlului de doctor, în temeiul art.242 alin.7 și 10 din Legea nr.1/2011, a obținut, prin Ordinul nr. .../13.11.2014 al MEN, și gradul didactic I.

La data de 29.01.2019, cu cererea înregistrată sub nr. ... a solicitat pârâtului LICEUL ..., acordarea sporului de doctorat, dar acesta a refuzat, motivând că, potrivit art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017, a optat pentru echivalarea cu gradul didactic I.

A susținut reclamanta că indemnizația lunară pentru titlu științific de doctor, în cuantum de 50%, prevăzută de Legea 153/2017, art.14, se acordă de la data intrării în vigoare a legii, începând cu 01 iulie 2017, și, începând cu acest moment, cadrele didactice optează astfel pentru indemnizația aferentă titlului de doctor sau pentru echivalare cu gradul didactic I, potrivit art. 14 alin. 3 din legea 153/2017, dar acest temei de drept nu se aplică, în opinia reclamantei, și cadrelor didactice care și-au echivalat gradul didactic I prin dobândirea titlului de doctor înainte de intrarea în vigoare a Legii-cadru 153/2017.

La data de 13.03.2019, INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ... a formulat întâmpinare prin care a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive, arătând, în esență, că inspectoratul școlar nu are calitatea de angajator, dat fiind că între acesta și cadrele didactice nu se instituie raporturi de munca.

Pe fondul cauzei a solicitat respingerea cererii, având în vedere dispozițiile art.14 și 39 din Legea 153/2017, raportat la art. 3 din aceeași lege cadru.

La data de 27.03.2019, pârâtul LICEUL ... a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii. A arătat că, în anul 2014, reclamanta a obținut titlul științific de doctor în muzică, iar, ca urmare a obținerii acestui titlu, a solicitat echivalarea acestuia cu gradul profesional I, prin Ordinul .../13.11.2014 fiindu-i acordat gradul didactic I, pe baza titlului științific de doctor. Aceasta echivalare era permisă de disp. art. 242 alin.7 din Legea 1/2011, în vigoare la acea dată, deținerea titlului de doctor facilitând obținerea gradului didactic I, fără parcurgerea etapelor prevăzute de lege, art. 242 alin.5 din legea 1/2011, și mai ales fără a mai fi necesară vechimea în profesie ca profesor definitiv de cel puțin 8 ani.

A precizat pârâtul că, de la data obținerii gradului didactic I, reclamanta nu a beneficiat de spor de doctorat, deoarece legea nu prevedea acordarea lui, sporul de 15% fiind acordat reclamantei pentru prima oară, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.71/2015, iar, începând din acest moment, reclamanta a beneficiat și de bonificația determinată de echivalarea titlului științific cu gradul didactic și de sporul de doctorat.

În opinia pârâtului, în temeiul art.14 din Legea 153/2017, cadrele didactice optează pentru indemnizația pentru titlul științific de doctor sau pentru echivalarea cu gradul didactic I, legiuitorul având în vedere, prin dispozițiile art.39 din aceeași lege și situația tranzitorie, respectiv aceea a persoanelor ce au dobândit titlu de doctor și care au beneficiat de echivalarea acestui titlu, anterior intrării în vigoare a legii. Din economia acestor texte, pârâtul desprinde concluzia că nicio persoană, indiferent de situația în care s-a aflat sau se va afla în continuare din punct de vedere al salarizării, nu va putea cumula sporul de doctorat cu altă bonificație obținută în temeiul aceluiași titlu și competență dobândită.

La 02.04.2019, și pârâtul MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE a formulat întâmpinare, prin care a invocat, pe cale de excepție, lipsa calității sale procesuale pasive, iar, pe fondul cauzei a solicitat respingerea acțiunii reclamantei, având în vedere dispozițiile art. 39 alin. 5 care trebuie raportate la prevederile art. 14 alin.3 din Legea 153/2017.

Prin sentința civilă nr.2649/7.06.2019, Tribunalul Argeș a admis excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de pârâtii Inspectoratul Școlar Județean ... și Ministerul Educației Naționale și a respins acțiunea față de acești pârâți, ca fiind formulată împotriva unor persoane fără calitate procesuală pasivă. Totodată, a respins acțiunea formulată de reclamanta ..., față de Liceul ..., ca neîntemeiată.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamanta ..., criticând-o atât sub aspectul soluției date excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâților Inspectoratul Școlar Județean ... și Ministerul Educației Naționale, cât și sub aspectul soluției pronunțate pe fondul cererii de chemare în judecată.

În esență, reclamanta a reiterat argumentele din acțiune, susținând că disp. art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017 nu pot fi aplicate și cadrelor didactice care și-au echivalat gradul didactic I prin dobândirea titlului științific de doctor înainte de intrarea în vigoare a acestei legi, fiind astfel îndreptățită a primi și indemnizația pentru titlul științific de doctor, potrivit art.14 alin.1 din Legea nr.153/2017.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. Prin cererea înregistrată la data de 19 noiembrie 2019, apelanta-reclamanta a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă dispozițiile art. 14, alin.3 din Legea nr. 153/2017, (personalul didactic de predare care solicită și obține gradul didactic I prin echivalare, potrivit prevederilor Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5561/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare, nu primește indemnizația pentru titlul științific de doctor. Cadrele didactice optează pentru indemnizația pentru titlul științific de doctor sau pentru echivalarea cu gradul didactic I.") se aplică cadrelor didactice care și-au echivalat gradul didactic I prin dobândirea titlului științific de doctor înainte de intrarea în vigoare a Legii cadru nr.153.2017.

Apelanta a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate, prevăzute de art.519 din Codul de procedură civilă, după cum urmează:

Obiectul sesizării îl reprezintă o problemă de drept nouă, de care depinde soluționarea cauzei, respectiv asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și care nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

Chestiunea de drept pentru care solicită instanței de apel să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție, este una veritabilă și este legată de posibilitatea de a interpreta diferit dispozițiile art.14 alin.3 din Legea nr. 153/2017, datorită corelării lui cu alte dispoziții legale, și anume cu art. 15 alin. (2) din Constituție, art. 6 din Codul civil, art. 1 paragraful 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturile salariale câștigate reprezintă un bun, astfel încât suprimarea lor, echivalează cu o expropriere contrară prevederilor art. 44 alin. (3) din Constituție, art. 41 alin. (1) privind dreptul la muncă, art. 44 privind

dreptul de proprietate privată și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, din legea fundamentală

Obiectul sesizării privește o chestiune de drept, în legătură cu o judecată aflată în curs, pe unei curți de apel investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță (în apel).

2. La data de 23 ianuarie 2019, intimatul – pârât Ministerul Educației și Cercetării (M.E.C.) a formulat punct de vedere referitor la solicitarea apelantei-reclamante de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept referitoare la dispozițiile art. 14 alin.(3) din Legea nr.153/2007, solicitând respingerea cererii ca inadmisibilă.

Intimatul a susținut că, în cauza dedusă judecății nu este îndeplinită condiția desprinsă din art.519 C.pr.civ., referitoare la existența „unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde fond a cauzei în curs de judecată”.

Susține intimatul că prevederile art.39 alin.5 din Legea nr.153/2017 trebuie interpretate prin raportare la prevederile art. 14 alin.(1) și alin. (3). Astfel, cadrul didactic care deține titlul de doctor indiferent de data acordării acestuia beneficiază de spor ca sumă compensatorie, acesta trebuie să opteze între indemnizația pentru titlul științific de doctor sau pentru echivalarea cu gradul didactic I.

Din interpretarea textelor de lege se desprinde concluzia că niciun cadru didactic nu va putea cumula sporul de doctorat cu o altă compensație acordată în baza aceluiași temei și pentru dobândirea aceleiași competențe. În același sens reglementează și prevederile alin.(2) al art. 14 din Legea nr.153/2017, care stabilește ca sporul de doctorat se acordă numai de către angajatorul unde beneficiarul are funcția de bază declarată.

Totodată, apreciază că susținerile reclamantei că i s-ar încălca un drept câștigat sau că s-ar încălca principiul neretroactivității legii sunt neîntemeiate, deoarece, pe de o parte, un spor salarial nu poate fi apreciat ca un drept fundamental, ci doar ca un drept suplimentar. Este la latitudinea legiuitorului să impună în timp reguli diferite de calcul al sporurilor, să statornicească prezența unor noi componente salariale și să modifice în timp normele privind salarizarea. Iar, pe de altă parte, dreptul de opțiune instituit prin art.39 alin.3 din Legea nr.153/2017 produce efecte doar pentru viitor.

Ca urmare a celor precizate anterior, consideră că chestiunea de drept supusă dezlegării ICCJ nu este reală, textele de lege supuse interpretării sunt clare și precise, excluzând orice echivoc. Apreciază că atât instanța de fond cât și cea din apel sunt competente să interpreteze legea, să analizeze toate aspectele de fapt și de drept ale cauzei și să pronunțe o hotărâre temeinică și legală.

3. Pârâtul Inspectoratul Școlar Județean ..., prin notele scrise depuse la data de 28.01.2020, a expus punctul de vedere cu privire la solicitarea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea unei hotărâri prealabile, formulată de apelanta – reclamantă.

Apreciază că în prezenta cauză nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

Susține intimatul-pârât că, din coroborarea art.39 alin.5 și art.14 alin.3 din Legea-cadru nr.153/2017, rezultă fără echivoc faptul că, indiferent de data acordării titlului de doctor, cadrul didactic care deține titlul de doctor nu mai beneficiază de acest spor ca sumă compensatorie. Rațiunea instituirii unei asemenea dispoziții constă în aceea că nu mai este permisă cumularea unei duble bonificații pentru aceeași calificare, respectiv pentru titlul științific de doctor și pentru gradul didactic, dacă gradul didactic a fost obținut ca urmare a echivalării gradului prin dobândirea titlului de doctor, indiferent dacă echivalarea a intervenit anterior sau ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 153/2017.

Pretinsa chestiune de drept ce trebuie dezlegată este de fapt chestiunea aplicării în timp a legii și consecințele juridice ale abrogării unor dispoziții legale.

Chestiunea aplicării în timp a legii și consecințele juridice ale abrogării unor dispoziții legale reprezintă prerogativa activității de judecată a instanțelor judecătorești investite cu judecata unei cauze, manifestată în mod efectiv. Această chestiune nu poate reprezenta resortul

declanșării procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile, în defavoarea rolului constituțional al instanțelor de a judeca litigiile cu care sunt investite.

Atât doctrina, cât și practica au statuat, în mod unitar, că „chestiune de drept” se identifică într-o problemă de drept reală, dedusă din calitatea normei pozitive care fie este lacunară, fie neclară, imperfectă sau îndoielnică și reprezintă fundamentul raportului juridic dedus judecății. Întrebările formulate în cadrul procedurii prealabile trebuie să vizeze chestiuni de drept punctuale, problema de drept să fie reală și nu aparentă, să privească interpretări diferite sau contradictorii ale unor texte de lege. De asemenea, problema de drept trebuie să fie una calificată, adică să necesite cu pregnanță lămurirea înțeleșului și efectului juridic al respectivei dispoziții. Ori, în prezenta cauză pretinsa problemă de drept este legată așa cum a arătat de aplicarea în timp a legii și consecințele juridice ale abrogării unor dispoziții legale, care așa cum a arătat reprezintă prerogativa activității de judecată a instanțelor judecătorești investite cu judecata unei cauze.

4. Intimatul – pârât Liceul ... a formulat punct de vedere cu privire la solicitarea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în legătură cu art.14 alin.3 din Legea nr. 153/2017, precizând că, în măsura în care instanța consideră oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, nu se opune unei astfel de sesizări.

În opinia acestei părți, în conformitate cu art.14 alin.3 teza I, persoanele care si au echivalat anterior intrării in vigoare a Legii nr. 153/2017, titlul de doctor cu gradul profesional I, nu mai beneficiază de indemnizația de doctorat, beneficiind în continuare de gradul dobândit, precum și de toate efectele pe care aceasta echivalare le-a produs, inclusiv retribuiția corespunzătoare. În ce privește dreptul de opțiune, avut în vedere de art.14 alin 3 teza II, aceasta nu privește persoanele pentru care echivalarea s-a produs deja, ci are în vedere situația neconsumată. În momentul în care o persoană procedează la echivalare, aceasta se presupune ca a optat deja.

Apreciază intimatul că reclamanta intră sub incidența disp.art.14 alin 3, raportat la art.39 din Legea nr.153/2017, în sensul că nu beneficiază de acordarea indemnizației de doctorat, aceasta fiind deja beneficiara recunoașterii profesionale și materiale dobândite prin obținerea gradului I profesional, fără parcurgerea condițiilor prevăzute de art. 242 alin.5 din Legea nr. 1/2000, art. 25 și nr 5561/2011.

Legea în ansamblul său recompensează calificarea superioară, diferența dintre categoriile de salariați fiind dată tocmai de competențele dobândite prin studii sau verificări suplimentare. Însă, o calificare superioară nu poate fi recompensată de două ori.

Tocmai de aceea, pentru a evita orice confuzie, legea prevede, pe de o parte, ca sporul pentru titlul științific de doctor, acordat ca sumă compensatorie sau ca spor la salariul de bază, nu se mai acorda, indiferent de data dobândirii titlului doctor (art.39), iar, pe de altă parte, că echivalarea titlului de doctor cu gradul profesional înlătura de drept acordarea indemnizației prevăzută de art. 14 alin 2.

Aceasta interdicție prevăzută de art.14 alin 3 se aplică tuturor destinatarilor legii, indiferent dacă aceștia au beneficiat până la intrarea sa în vigoare de cumularea unor sporuri/indemnizații pentru aceeași calificare. Atât titlul de doctor, cât și titlul de profesor grad I, au la bază sporul de valoare adus funcției publice, care presupune implicit experiența profesională. Prin echivalarea doctoratului cu gradul profesional, titularul aduce un singur spor de valoare activității pe care o desfășoară, astfel ca nu poate obține o dubla recunoaștere, pentru o singura competența dobândită.

Art.14 alin.3 din Legea nr 153/2017 evidențiază exact acest principiu, al nediscriminării și tratamentului egal între persoane ce au aceleași competente profesionale (art 6 lit. b din lege), cu principiul egalității, care presupune, conform art. 6 lit. c), „asigurarea de salarii de bază egale pentru munca cu valoare egală”, și principiul importanței sociale a muncii, definit conform art. 6 lit. d) din lege, „ în sensul că salarizarea personalului din sectorul bugetar se realizează în raport cu responsabilitatea, complexitatea, riscurile activității și nivelul studiilor”.

Art.14 alin.3 înlătura fără orice putință de tăgadă cumularea sporului de doctorat cu gradul profesional obținut prin echivalare, dispoziții care se aplica pentru viitor, fiind nerelevant modul în care aceste sporuri sau cumulări de sporuri au fost aplicate pana la aceasta data, dovada în acest sens fiind disp. art. 39 alin 3 din Legea nr. 153/2017.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată.

1. Redarea normelor de drept interne.

Legea-cadru nr.153/2017

Art.14 - Drepturi salariale pentru deținerea titlului științific de doctor:

(1) Personalul care deține titlul științific de doctor beneficiază de o indemnizație lunară pentru titlul științific de doctor în cuantum de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, dacă își desfășoară activitatea în domeniul pentru care deține titlul. Cuantumul salarial al acestei indemnizații nu se ia în calcul la determinarea limitei sporurilor, compensațiilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor prevăzută la art. 25.

(2) În situația cumulului de funcții, indemnizația prevăzută la alin. (1) se acordă, la cerere, numai de către angajatorul unde beneficiarul are funcția de bază declarată.

(3) Personalul didactic de predare care solicită și obține gradul didactic I prin echivalare, potrivit prevederilor Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5561/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare, nu primește indemnizația pentru titlul științific de doctor. Cadrele didactice optează pentru indemnizația pentru titlul științific de doctor sau pentru echivalarea cu gradul didactic I.

Art.39 – Aplicarea tranzitorie:

(5) Sporul pentru titlul științific de doctor, acordat ca sumă compensatorie sau ca spor la salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare, după caz, de la data aplicării prevederilor prezentei legi nu se mai acordă, personalul care deține titlul științific de doctor, indiferent de data obținerii acestuia, beneficiind de prevederile art. 14.

2. Alte norme de drept relevante

a. Legea nr.1/2011

Art.242 alin.7:

Personalului didactic încadrat în învățământul preuniversitar, care a obținut titlul științific de doctor în domeniul în care poate fi încadrat sau în domeniul științelor educației și care îndeplinește cumulativ condițiile de formare inițială și condițiile de vechime la catedră de minimum 4 ani de la obținerea definitivării în învățământ, i se acordă gradul didactic I, în temeiul prevederilor unei metodologii specifice, elaborate de către Ministerul Educației și Cercetării.

b. Ordinul Ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr.5561 din 7 octombrie 2011, pentru aprobarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar

Secțiunea a 3-a Acordarea gradului didactic I pe baza titlului științific de doctor

Art. 42 alin.1:

Personalul didactic încadrat în învățământul preuniversitar care a obținut titlul științific de doctor și îndeplinește condițiile prevăzute de art. 242 alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, poate solicita acordarea gradului didactic I în următoarele condiții:

- a) a obținut definitivarea în învățământ;
- b) a obținut calificativul "foarte bine" la evaluările anuale din ultimii 2 ani de activitate la catedră premergători înscrierii;
- c) a susținut o inspecție curentă la care a obținut calificativul "foarte bine".

3. Jurisprudența Curții de Apel Pitești-Secția I Civilă și a altor instanțe.

La nivelul Curții de Apel Pitești-Secția I Civilă nu au fost identificate până în prezent hotărâri judecătorești definitive prin care să se fi dezlegat problema de drept ce face obiectul sesizării.

Modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor art.39 alin.5 raportat la art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017 a făcut obiectul discuțiilor la întâlnirea lunară a judecătorilor Secției I Civilă a Curții de Apel Pitești, din 29 noiembrie 2019, conturându-se două opinii.

Într-o primă opinie, s-a apreciat că sunt incidente dispozițiile art.14 alin.1 din Legea nr.153/2017, întrucât persoana deținea anterior intrării în vigoare a legii titlul științific de doctor.

Într-o a doua opinie, se apreciază că sunt aplicabile dispozițiile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017, fiind o normă specială pentru personalul didactic.

Nu au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de alte instanțe, referitor la aplicarea normelor de drept indicate.

4. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate.

Problema de drept sesizată vizează aplicarea disp.14 alin.3 din Legea nr.153/2017, în temeiul normelor tranzitorii cuprinse la art.39 alin.5 din același act normativ, cadrelor didactice care au obținut gradul didactic I prin echivalarea cu titlul științific de doctor, potrivit prevederilor Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr.5561/2011, anterior intrării în vigoare a acestei legi, și care au beneficiat atât de drepturile salariale corespunzătoare gradului didactic I, cât și de spor pentru titlul de doctor, în temeiul Legii nr.71/2015.

Dezbaterile nu privesc teza finală a alin.3, deoarece aceste persoane au solicitat deja obținerea gradului didactic prin echivalare, obținând toate beneficiile ce decurg din această situație, ci despre posibilitatea ca aceste cadre didactice să cumuleze aceste beneficii cu indemnizația pentru titlul științific de doctor.

În opinia completului de judecată, dispozițiile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017 se aplică și cadrelor didactice care au obținut gradul didactic I prin echivalare, anterior datei de 01.07.2017, în sensul că, după intrarea în vigoare a legii-cadru de salarizare, acestea nu mai pot primi indemnizația pentru titlul de doctor, chiar dacă anterior au încasat drepturi bănești în considerarea acestui titlu.

Din dispozițiile art.14 alin.3 rezultă că intenția legiuitorului a fost de a acorda o singură recompensă financiară pentru obținerea titlului științific de doctor, iar norma se aplică indiferent de data dobândirii titlului.

Pe de altă parte, potrivit art.39 alin.5 din Lege, sporul pentru titlul științific de doctor, acordat ca sumă compensatorie sau ca spor la salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare, după caz, nu se mai acordă de la data aplicării prevederilor legii, urmând a se face aplicarea dispozițiilor art.14.

Se constată așadar, că normele de drept analizate nu retroactivează, deoarece ele produc efecte doar pentru viitor, începând cu data aplicării dispozițiilor Legii nr.153/2017. Pe de altă parte, dispozițiile art.39 alin.5 se aplică tuturor categoriilor de personal care dețineau, la data intrării în vigoare a legii, titlul de doctor, indemnizația lunară pentru titlul științific de doctor urmând a fi acordată în măsura în care sunt întrunite condițiile de la art.14.

Or, în cazul cadrelor didactice, art.14 alin.3 impune o condiție suplimentară, și anume aceea ca acestea să nu fi solicitat și obținut gradul didactic I prin echivalarea cu titlul științific de doctor. Și aceasta deoarece obținerea gradului didactic în această modalitate reprezintă în sine un beneficiu acordat acestor cadre didactice, condițiile de acordare a gradului fiind mai puțin restrictive, dar și pentru că obținerea gradului didactic I determină avantaje financiare, prin aplicarea unui nivel de salarizare superior.

Cât privește argumentul că reclamanta deține un drept câștigat, iar neacordarea acestuia, ca urmare a aplicării dispozițiilor Legii nr.153/2017, ar reprezenta o încălcare a dreptului de proprietate, apreciem că nu are susținere legală.

Trebuie reținut, sub acest aspect, că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a arătat în mod constant că indemnizația pentru titlul științific de doctor reprezintă un drept salarial suplimentar, care nu aparține sferei drepturilor și libertăților fundamentale. Prin urmare, acordarea acestui drept depinde în exclusivitate de opțiunea legiuitorului. Mai mult, având în vedere că acest drept se acordă din fonduri publice, legiuitorul, raportându-se la resursele financiare disponibile, stabilește condițiile de acordare a indemnizației pentru titlul științific de doctor, iar atunci când aceleași temeuri o impun poate dispune suspendarea dreptului sau chiar încetarea acordării acestuia. (Decizia nr. 1.520 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 896 din 22 decembrie 2009, Decizia nr. 329 din 25 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 14 august 2013, Decizia nr. 689 din 31 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial Nr. 153 din 26 februarie 2020).

Libertatea de reglementare a legiuitorului este limitată doar de prevederile constituționale referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor, astfel că toți cetățenii care îndeplinesc condițiile acordării indemnizației pentru titlul științific de doctor trebuie să se bucure în mod egal de acest drept. Deosebiri de tratament juridic nu pot fi justificate decât de existența unor situații care, în mod obiectiv și rezonabil, justifică aplicarea unor astfel de diferențieri între diversele categorii de persoane.

Or, dispozițiile legale analizate se aplică deopotrivă tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică, astfel încât nu se poate reține o eventuală discriminare. Mai mult, excluderea de la aplicarea lor a cadrelor didactice aflate în situația reclamantei ar naște noi inechități, deoarece acestea ar avea beneficii suplimentare față de cadrele didactice care ar obține titlul de doctor ulterior datei de 01.07.2017 și ar opta pentru obținerea gradului didactic prin echivalare.

5. Alte aspecte relevante

Potrivit adresei nr.3276/L.O.V./4.09.2017, Ministerul Muncii și Justiției Sociale a exprimat punctul de vedere potrivit căruia alin.3 al art.14 din Legea nr.153/2017 nu se aplică pentru cadrele didactice care și-au echivalat gradul didactic I prin dobândirea titlului științific de doctor înainte de intrarea în vigoare a legii-cadru, opinie care poate naște interpretări diferite.

Pe de altă parte, interpretarea implicită pe care legiuitorul a dat-o art. 14 alin.3 din Legea nr.153/2017 rezultă din propunerea legislativă de modificare a art.14, în sensul ca indemnizația pentru titlul științific de doctor să se acorde tuturor cadrelor didactice, indiferent dacă și-au echivalat anterior această calificare cu gradul I și indiferent dacă activează cu cumul de funcții (Plx 255/2018). Camera Deputaților-Comisia pentru muncă și protecție socială, prin raportul nr.4c-9/473/18.03.2018, a respins propunerea, cu motivația ca, o astfel de modificare ar crea o inechitate și deci o discriminare față de persoanele care au obținut gradul didactic fără echivalare, prin desfășurarea unei activități didactice efective, timp de 8 ani. Competențele dobândite prin promovarea succesivă în grade didactice, activitatea didactică desfășurată efectiv cel puțin 8 ani și experiența acumulată până la obținerea gradului didactic I, justifică acordarea indemnizației pentru titlul științific de doctor cumulativ cu drepturile salariale corespunzătoare gradului didactic I.

Concluzionând, apreciind că sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art.519 Cod procedură civilă, se va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la problema de drept expusă.

Raportat la soluția adoptată mai sus, în baza dispozițiilor art.520 alin.2 Cod procedură civilă, va fi suspendată judecata prezentei cauze.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE :

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea problemă de drept:

Dacă, având în vedere dispozițiile tranzitorii cuprinse în art.39 alin.5 din Legea-cadru nr.153/2017, privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prevederile art.14 alin.3 din Legea nr.153/2017 se aplică și cadrelor didactice care și-au echivalat gradul didactic I, prin dobândirea titlului științific de doctor, înainte de intrarea în vigoare a Legii-cadru nr.153/2017?

Suspendă judecata apelului formulat de reclamanta ..., împotriva sentinței civile nr.2649 din 07 iunie 2019, pronunțată de Tribunalul Argeș în dosarul nr.1187/109/2019, intimați fiind pârâții LICEUL ..., INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ... și MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII, potrivit art.520 alin.2 Cod procedură civilă, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea problemei de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în condițiile art.402 teza finală Cod procedură civilă, prin punerea soluției la dispoziția părților, prin grefa instanței, astăzi 17 martie 2020, la Curtea de Apel Pitești – Secția I Civilă.

Președinte,

...

Judecător,

...

Grefier,

...

Red.: ...

.../7 ex./30.03.2020